

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/298/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7513200509
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:7513200509.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľky P. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX, V. N. E., zast. Občianskym združením „Právne služby spotrebiteľom a vlastníkom bytov“, M. X, XXX XX K. - B. V., IČO: 42249708, právne zast. JUDr. Darinou Solarovou, advokátkou, Škultetého 3, 040 01 Košice, proti odporcovi Rapid life životná poisťovňa, a.s., Garbiarska 2, Košice, IČO: 31 690 904, právne zast. JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom, Němcovej 22, 040 01 Košice, o zrušenie rozhodcovského rozsudku a o odloženie vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Humenné č.k. 17C/44/2013-127 zo dňa 07.01.2014 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie súdu 1.stupňa.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice so sídlom Alžbetina 41, 040 01 Košice, IČO: 44 325 452, sp. zn. 2C/3655/2012 zo dňa 19.01.2012 voči navrhovateľke až do právoplatného skončenia konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku vedeného na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 17C/44/2013.

Právne svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil ust. § 40 ods. 1 písm. j/, ods. 2, § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov.

Navrhovateľka sa návrhom podaným na Okresnom súde Humenné dňa 14.01.2013 domáhala proti odporcovi zrušenia rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice so sídlom Alžbetina 41, Košice, IČO: 44 325 452, sp. zn. 2C/3655/2012 zo dňa 19.01.2012 podľa ust. § 40 ods. 1 písm. c), d) zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov.

Navrhovateľka návrh odôvodnila tým, že vo veci rozhodoval Arbitrážny súd v Košiciach, pričom vychádzal z predložených poisťných podmienok. Ona si však rozhodcovské konanie nezvolila a ani na také konanie rozhodcovský súd nespĺnomocnila. Rozhodcovskú zmluvu ani rozhodcovskú doložku si osobitne nevyjedнала a ani nemala vôľu ju prijať. Ak si túto zmluvu poisťovňa vydedukovala zo všeobecných poisťných podmienok, tak táto je v zmysle Občianskeho zákonníka § 53 ods. 1, ods. 4 písm. r), ods. 5, § 53 a ods. 1 neplatná a je v rozpore so smernicou Rady 13/93/EHS. Rozhodcovská doložka je v hrubej nerovnováhe v prospech poisťovne. Poisťovňa si vyhradila jednostrannú voľbu rozhodcovského súdu, rozhodcov a ona bola nútená podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Na základe výberu poisťovne bola zaviazaná rokovacím poriadkom arbitrážneho súdu, ktorý sa značne odchyľuje od Občianskeho súdneho poriadku, zákona o rozhodcovskom konaní a teda je v rozpore s OZ (§ 54). V danej veci neexistovala právomoc rozhodcovského súdu, a to z dôvodu, že sa vopred nemohla oboznámiť s podmienkami konania a vnútornými predpismi rozhodcovského súdu, nakoľko ich nikdy nevidela, nečítala, preto sú tieto zmluvné podmienky neprijateľnými podľa § 53 ods. 4 písm. a/ OZ.

S poukazom na uvedené sú tu dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku. Podaním doručeným súdu dňa 04.04.2013 požiadala, aby súd odložil aj vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku do okamihu právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Zákon o rozhodcovskom konaní umožňuje odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku na návrh účastníka konania. Odklad vykonateľnosti má preventívny charakter spočívajúci v snahe predísť vzniku škôd ako aj ďalším sporom medzi účastníkmi konania. Pri rozhodovaní o odklade vykonateľnosti bral súd do úvahy, že v danom prípade bol návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku podaný zo zákonných dôvodov a zároveň tu existuje reálna hrozba majetkovej ujmy navrhovateľky ako fyzickej osoby v prípade exekúcie, preto považuje súd odloženie vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku v tomto prípade voči navrhovateľke za opodstatnené. Odklad vykonateľnosti má pritom dočasný charakter a je viazaný na právoplatnosť rozhodnutia o návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Proti tomuto uzneseniu včas podal odvolanie odporca. Navrhol uznesenie zrušiť ako predčasne vydané, ako nepreskúmateľné čo do dôvodov. Namietal, že neboli splnené podmienky na jeho vydanie. V rozhodcovskom konaní si odporca uplatnil vzájomne zmluvne dohodnutý záväzok vyplývajúci z článku XVII. ods.7a/Všeobecných poistných podmienok odporcu z 21.05.2007. Odporca svoje odvolanie opiera ďalej o uvedené podstatné právne skutočnosti, ktoré navrhovateľ odkazoval v podanom návrhu a súdu navyše neboli známe ani iné dôležité právne skutočnosti pred vydaním napadnutého rozhodnutia. Navrhovateľ pri podaní návrhu na odklad vykonateľnosti okrem teoretických úvah vyplývajúcich z ust. § 40 ods.2 Zákona o rozhodcovskom konaní nedoložil žiadne dôkazy o tom, že odporca začal vyvíjať iniciatívu k vedeniu exekučného konania a tento ju ani nevyvinul, pretože má vedomosť o tomto konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku. Postoj odporcu po podaní návrhu o zrušení rozhodcovského rozsudku je zrejmý, pretože doteraz neinicioval podnet na začatie exekúcie, ani tak nemieni urobiť do času než bude ukončené konanie o návrhu navrhovateľa. Rozhodcovská doložka doložená podpisom oboch strán bola jednoznačne individuálne dojednaná. Navyše práve pre svoj osobitný charakter bola osobitne a výrazne oddelená od ostatného textu VPP. Odporca poukázal na mylnú predstavu navrhovateľa, že rozhodcovská doložka sa nachádza v článku XV.VPP s názvom „Rozhodcovské konanie“. Rozhodcovská doložka bola dojednaná v Osobitných zmluvných dojednaniach č. 01/2007 k poistnej zmluve navrhovateľa, ktoré sú zaradené až v samom záver za znením VPP a sú výrazne oddelene od textu VPP práve z dôvodu, aby si ich navrhovateľ všimol a venoval im náležitú pozornosť. Navrhovateľ mal stále dve možnosti spolu s podpisom poistnej zmluvy a VPP podpísať osobitné zmluvné dojednania obsahujúce rozhodcovskú doložku, čím by prijal z podpisu vyplývajúce ustanovenie článku XV.VPP na svoj poistný vzťah alebo nepodpísať osobitné zmluvné dojednania, čím by vylúčil použitie ust.článku XV. VPP, avšak jeho poistný vzťah nebol v ostatnom dotknutý. Odporca považuje rozhodcovský rozsudok za riadne platný a vykonateľný právny titul, ktorým si vymáha od navrhovateľa zmluvne dohodnuté nároky špecifikované v časti XVII. odsek 7a VPP z 21.05.2007. Poukazuje na ďalšiu rozhodnú skutočnosť, ktorú navrhovateľ pominul v návrhu a to že rozhodcovský rozsudok bol vydaný v skrátanom konaní a na základe podkladov predložených odporcom ako navrhovateľom. V tom ponímaní návrh nie je úplný a ako taký nemôže tvoriť ani podklad pre rozhodnutie o odložení vykonateľnosti napadnutého rozhodcovského rozsudku. Z návrhu navrhovateľa či možnosť podať opravný prostriedok v rozhodcovskom konaní uplatnil však nevyplýva. Túto skutočnosť však považuje odporca za právne významnú, pretože v prípade podania odporu navrhovateľom je prednosť kompetencie rozhodcovského súdu pred súdom všeobecným daná zo zákona a všeobecný súd v tomto konaní by nemal založenú príslušnosť v takom spore konať a rozhodovať pre nedostatok podmienky konania, ani by jednoznačne nebol daný dôvod pre rozhodnutie o odklade vykonateľnosti za situácie, ak navrhovateľ využil podanie odporu proti rozhodcovskému rozsudku, ktorého dôsledkom je zrušenie rozhodcovského rozsudku v autoremedúre rozhodcom. Vzhľadom k tejto podstatnej skutočnosti sa javí byť uznesenie súdu o odklade vykonateľnosti predčasne vydané a aj arbitrárne, pretože nie je odôvodnené žiadnymi adekvátnymi skutkovými okolnosťami a ich zodpovedajúcim právnym hodnotením.

Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods.2 O.s.p. a zistil, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

Podľa ust. § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak

- a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),
- b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,
- c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,
- d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal,
- e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,
- f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,
- g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),
- h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, 14) alebo
- i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,
- j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Podľa ust. § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z., ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonaťnosť rozhodcovského rozsudku odložiť.

Podľa ust. § 41 ods. 1 toho istého zákona, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

Návrhom podaným na Okresný súd Humenné dňa 14.01.2013 sa navrhovateľka domáha proti odporcovi zrušenia rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice so sídlom Alžbetina 41, Košice, IČO: 44 325 452, sp. zn. 2C/3655/2012 zo dňa 19.01.2012 podľa ust. § 40 ods. 1 písm. c), d) zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov.

Tak ako odvolací súd konštatoval vyššie, navrhovateľka namietala, že rozhodcovská doložka je v hrubej nerovnováhe v prospech poisťovne. Poisťovňa si vyhradila jednostrannú voľbu rozhodcovského súdu rozhodcov a ona bola nútená podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. V danej veci neexistovala právomoc rozhodcovského súdu a to z dôvodu, že sa vopred nemohla oboznámiť s podmienkami konania a vnútornými predpismi rozhodcovského súdu, nakoľko ich nikdy nevidela, nečítala, preto sú tieto zmluvné podmienky neprijateľnými podľa § 53 ods. 4 písm. a) Občianskeho zákonníka. Preto mala za to, že sú tu dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Navrhovateľka podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 04.04.2013 požiadala, aby súd odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku do okamihu právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Odvolačný súd má za to, že za okolností vyššie popísaných prichádza do úvahy postup súdu prvého stupňa uvedený v § 40 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní, podľa ktorého ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť.

Postup súdu prvého stupňa je priamo odôvodnený zákonom, teda ust. § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Súd prvého stupňa sa riadne a zákonne v súlade s ust. § 157 i § 167 O.s.p. vypořiadal s tým aké úvahy ho viedli k aplikácii tohto zákonného ustanovenia. V prípade neodloženia vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku by mohlo dôjsť k ťažko napravitelnému následku na strane v danom prípade slabšieho z účastníkov spotrebiteľského záväzkového vzťahu. Zároveň odklad výkonu rozhodcovského rozsudku nemôže výraznejším spôsobom negatívne ovplyvniť činnosť druhej, v danom prípade silnejšej strany záväzkového vzťahu.

Preto odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Súd prvého stupňa v konečnom rozhodnutí rozhodne i o trovách tohto odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.